

Omgevingsmanagement

Strategisch ruimte reservering MSR locaties

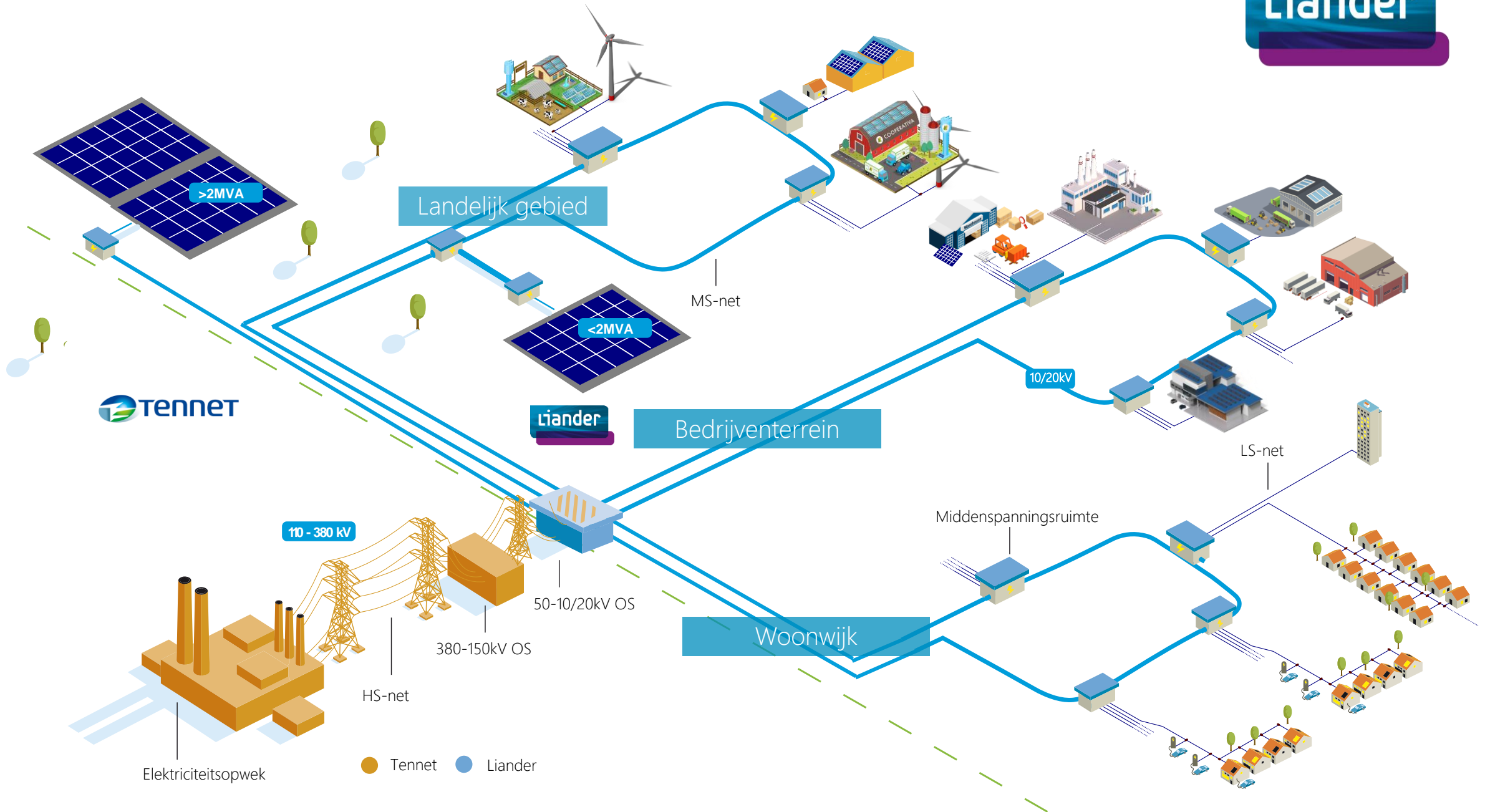
procesaankpak gemeente

Even voorstellen

Wie ben ik en waar hebben we het over

- Omgevingsmanager voor Liander middenspanningsruimtes
 - Twee sporen:
 - Prio-buurtten
 - Pilot-gemeente
 - Andere gezichten van Liander
 - Relatiemanager
 - Gebiedsregisseur
 - Omgevingsmanager onderstations HS
 - Intake/Uitvoering
- Op het niveau van middenspanningsruimtes (MSR) en laagspanning (LS)
 - [Hoe werkt het elektriciteitsnet?](#)
 - Even inzoomen via een aantal plaatjes

Hoe werkt het elektriciteitsnet?

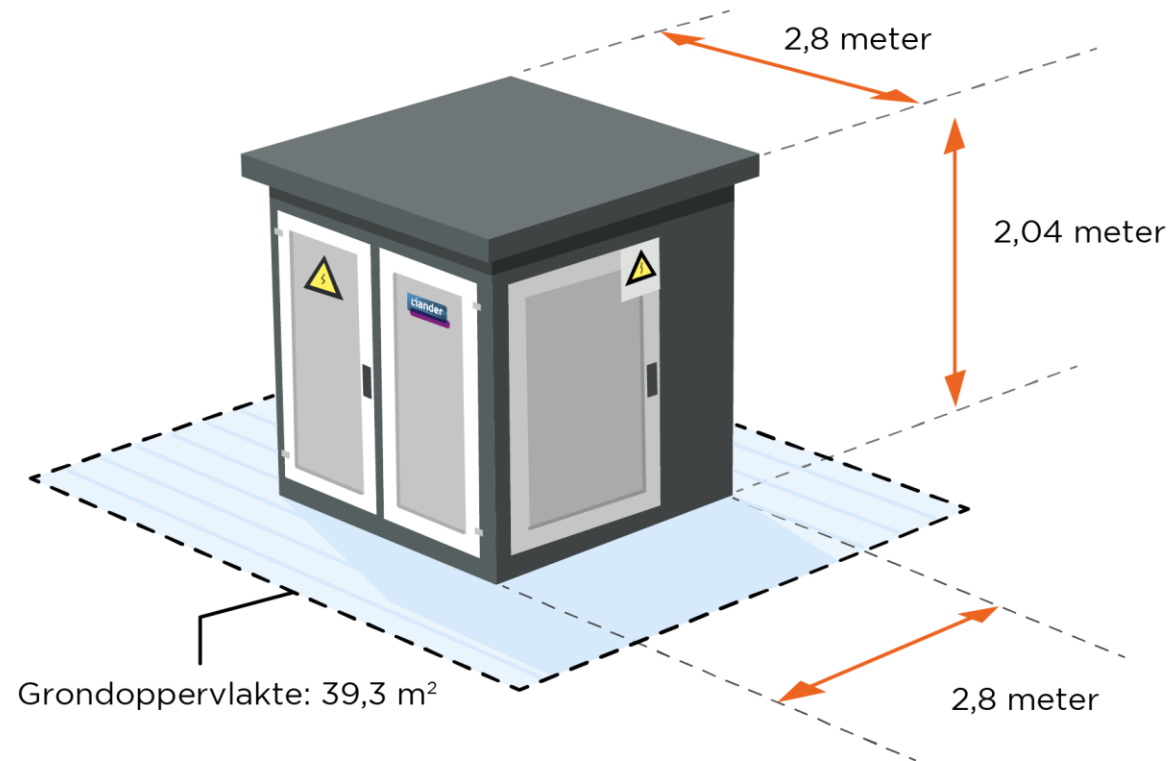

An isometric illustration of a neighborhood with various buildings, green spaces, trees, and a utility box. A dark blue horizontal band is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

Impressie MSR in de wijk

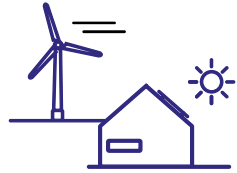
Hoe ziet een middenspanningsruimte (MSR) eruit?

Regio West

Detail gegevens zie bijlage

Aanleiding en uitdaging

Energietransitie krijgt nu echt vaart om de doelen van het Klimaatakkoord te behalen;
Dit brengt problemen mee op het elektriciteitsnet zoals transportbeperkingen & technische netproblemen

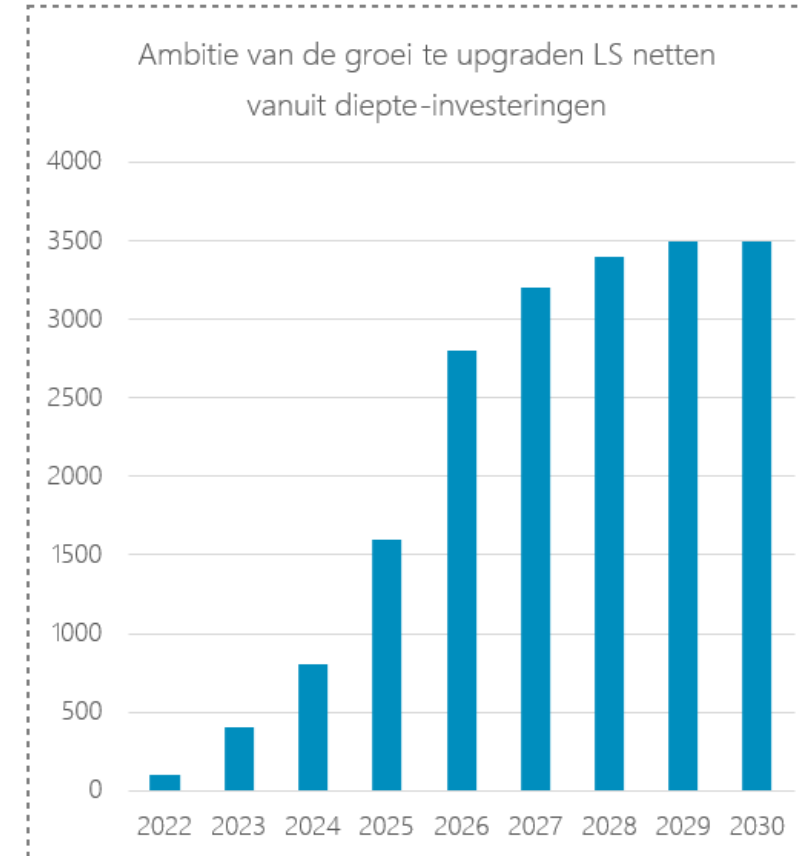
Aantal MSR's in ons verzorgingsgebied moet in de komende jaren worden verdubbeld om alle buurten toekomst-fast te maken

Aantal LS-netten dat per jaar moet worden opgepakt, neemt komende jaren toe

Huidige proces past onvoldoende bij deze uitdaging: nieuw proces

Procesversnelling ruimtereservering LS en MS netten

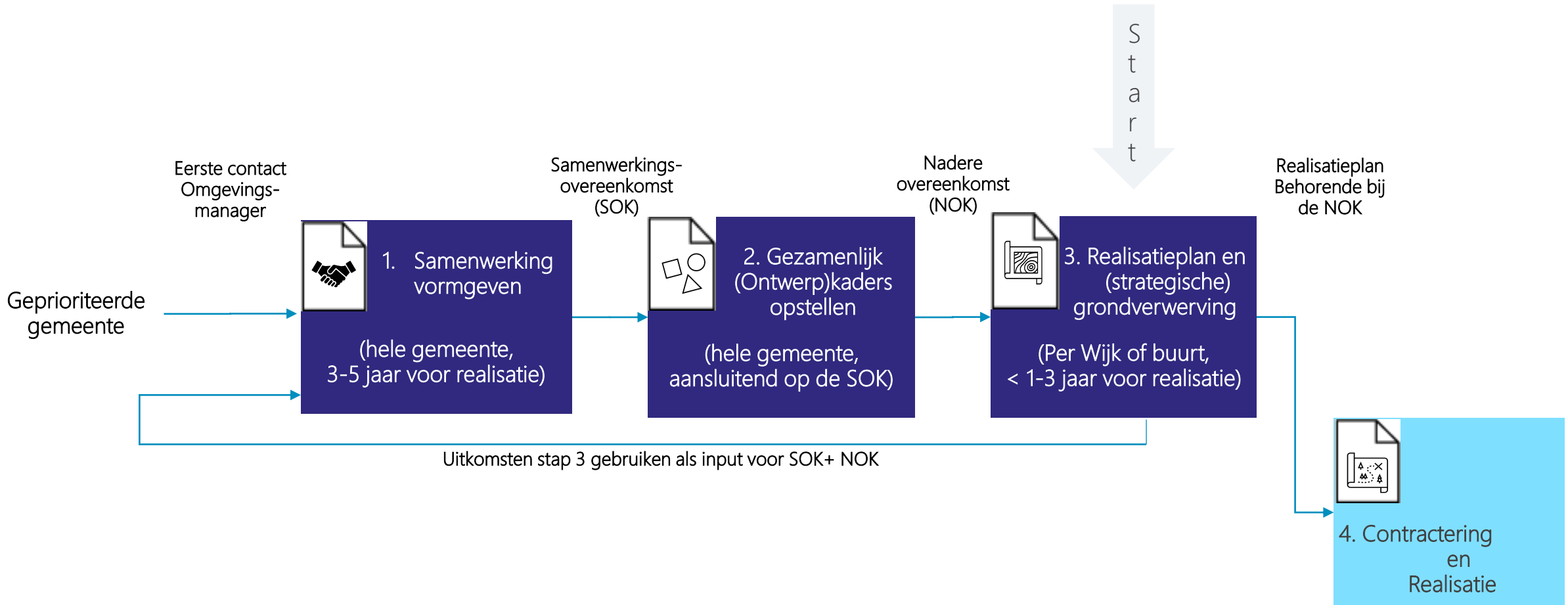
Opgave

De komende jaren moeten grote aanpassingen gedaan worden aan het MS en LS net om aan de toekomstverwachting te kunnen voldoen. De bestaande Case by case aanpak leent zich daar onvoldoende voor omdat we dan minder efficiënt werken. We gaan daarom werken met een buurtaanpak. De hele buurt in één keer toekomstvast. Daarna afspraken maken voor de overige buurten in de gemeente.

1. Op buurniveau inhoudelijke (detail) afspraken met principe locaties (BRP);
2. Definitief ontwerp met definitieve locaties (uitvoering maakt nog een uitvoeringsplan).
3. Samenwerking en urgentie vastleggen met gemeente (SOK) voor overige buurten;
4. Gemeente brede (inhoudelijke) afspraken t.a.v. het te bereiken resultaat (NOK);
5. Op buurniveau inhoudelijke (detail) afspraken maken met principe locaties (BRP) voor nieuwe buurt;
6. Definitief ontwerp met definitieve locaties (uitvoering maakt nog een uitvoeringsplan).

Omgevingsmanagement bulkaanpak LS/MS Netten

Bulkreservering en inpassing MSR's

1. Samenwerking met gemeente initiëren en vastleggen

Scope: Gemeente breed
Tijdstip: 3-5 jaar voor realisatie

Wat doen we

- We bereiden met regioteam voor hoe we de gemeente aanvliegen
- We leggen aan gemeente nut & noodzaak uit; zoeken de samenwerking proactief op.
- We maken *procesafspraken* met gemeenten over deze samenwerking, inzet en rolverdeling

Wat komt eruit

- We hebben met de gemeente afspraken over:
- Gezamenlijkheid t.a.v de realisatie van een toekomstvast net; belangen en verantwoordelijkheden liggen vast.
 - In beeld welke stappen we de komende jaren gaan zetten.
 - Wie doet wat daarbij;
 - uitgangspunten over communicatie en participatie.

Vastleggen in een zgn. Samenwerkingsovereenkomst (SOK)

2. Uitgangspunten voor gehele gemeente bespreken en vastleggen

Scope: Gemeente breed
Tijdstip: aansluitend op de SOK

Wat doen we

- We zorgen voor overeenstemming tussen Liander afdelingen en de gemeente over *inhoudelijke* uitgangspunten voor de inpassing.
- We spreken met de gemeente af hoe we in die gemeente participatie organiseren

Wat komt eruit

- Afspraken over gemeente brede principes over o.a.:
- Acceptatie bij (ruimtelijke) consequenties van het toekomstvast net;
 - Een indeling van de gemeente in wijken;
 - de MSR's van een bepaald type zijn en kleur zijn (incl. kostenverdeling)
 - Liander wel/niet de grond in eigendom krijgt;
 - Hoe we participatie doen

Vastleggen in een zgn. Nadere overeenkomst (NOK)

3. Per wijk tot principe locaties & vormgeving komen en vastleggen

Scope: Wijk voor wijk
Tijdstip: 1-3 jaar voor realisatie

Wat doen we

- We gaan wijk voor wijk aan de slag met zoekcirkels en werken deze op naar principe locaties
- We zorgen ervoor dat de juiste Liander afdelingen deze goedkeuren voor vastleggen
- We organiseren indien wenselijk participatie

Wat komt eruit

- We hebben voor de gekozen wijk
- Een principeontwerp waar de MSR's komen incl. vormgeving;
 - Afspraken over het reserveren van de ruimte voor deze locaties in de gemeentelijke plannen en ruimtelijke visie;
 - Afspraken over nadere inpassing: Definitieve locaties kunnen nog een meter naar links of rechts

Reservering locaties & toevoegen zgn. (wijk) realisatieplan aan de NOK

4. Definitieve locatie bepaling en start voorbereiding

Scope: Wijk voor Wijk
Tijdstip: <1 jaar voor realisatie

Wat doen we

- We dragen ons resultaat over een GVRN die start met voorbereiding
- We helpen met de vertaling van principe locatie naar definitieve locatie in overleg met gemeenten en ondersteunen indien nodig bij extra participatie;
- We zijn beschikbaar voor escalaties

Wat komt eruit

- Een snellere en soepelere realisatie van MSR locaties en een toekomstvast net;
- Een betrokken partner aan de gemeente tijdens de realisatie;
- Duidelijke afspraken die terugwerking voorkomen;

GV+R&N Uitvoeringsplan (UP) en vastlegging in Liander systemen

Prioriterings-overleg

In bulk gerealiseerde MSR's

Buurtrealisatieplan

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie

De buurt

- Afbakingen van de buurt
- Buurtkenmerken
- Oude netontwerp
- Nieuwe netontwerp

Betrekken burgers

- Communicatie
- Participatie

MSR

- Principelocaties
- Gekozen vormgeving
- Inpassing

Afstemming

- Financiën
- Grondverwerving
- Globale planning van de uitvoering

Resultaat: Buurtrealisatieplan

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie

- Beschrijving van de scope
- Verwijzing naar de bestuurlijke overeenkomst
- Informatie over het doorlopen proces
- GIS kaart (digitaal, systeem) met te realiseren systeem met relevante omgevingsinformatie lagen
 - *Beoogde ruimtelijke situatie in jaar X;*
 - *Projectbegrenzing en onderdelen waar uitvoeringsplannen voor worden gemaakt;*
 - *Diverse toegepaste informatielagen*
 - *Beoogde kabeltracés (straatzijde; +/- 5m?)*
 - *Beoogde MSR locaties en andere bovengrondse voorzieningen (globaal +/- 5m?)*
- Informatie en documentatie t.a.v. het te realiseren net
- Informatie en documentatie t.a.v. de te realiseren inpassing
- Informatie over de grondpercelen en nog te doorlopen grondprocessen
- Informatie over werken door de gemeente en/of betalingen door de gemeente (of derden)
- Informatie over uit te voeren nadere participatie en communicatie
- Informatie over afspraken met de gemeente t.a.v. informatie, communicatie en omgevingsescalatie
- Back office vanuit team OM
-

Eventueel:

- Case nummers, SAP nummers, andere interne verslag en vastlegging van informatie
- Afspraken t.a.v. op te leveren informatie aan APM ?
-

Proces voor het zoeken naar een locatie

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie, resultaat in het buurtrealisatieplan

1. Liander komt na analyse met zoekcirkels

- 1 Voor elke bestaande MSR een cirkel
- 21 Voor elke nieuwe MSR een cirkel

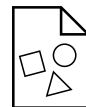
Proces voor het zoeken naar een locatie

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie, resultaat in het buurtrealisatieplan

1. Liander komt na analyse met zoekcirkels
2. Gemeente zoekt (binnen de zoekcirkels) naar voorkeurslocaties

Voorbeeld voorkeurslocatie

Proces voor het zoeken naar een locatie

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie, resultaat in het buurtrealisatieplan

1. Liander komt na analyse met zoekcirkels
2. Gemeente zoekt (binnen de zoekcirkels) naar voorkeurslocaties
3. Liander gaat intern met de voorkeurslocaties aan de slag om een aantal checks te doen of deze passend zijn.
4. Liander komt terug bij de gemeente met een principelocatie
5. Participatie op principelocaties (over inpassing) en informeren bewoners (afstemming of dit Liander of gemeente is)
6. Liander maakt met gemeente een buurtrealisatieplan
7. Liander koopt grond aan of gaat een zakelijk recht aan.
8. Liander start met de (voorbereiding) van de werkzaamheden

Voor de MSR hebben we diverse eisen waar de omgeving en inpassing aan moet voldoen. Hierover informeren we de gemeente. Het gaat om eisen over:

- Herkenbaarheid
- Locatie
- Bodemonderzoek
- Bereikbaarheid
- Omheiningen
- Obstakelvrije zones
- Grondverwerving
- Terreinverharding
- Elektromagnetische velden en EMC

Samenwerkingsovereenkomst (SOK)

Scope: hele gemeente, 3-5jr voor realisatie

Belangen per partij

- Belangen Liander
- Belangen Gemeente

Gezamenlijke belangen

- Welke gezamenlijke belangen zijn er?
- Individuele verantwoordelijkheid bij het gezamenlijke belang
- Hoe kan samenwerking het verschil maken?
- Risico's en kansen

Samenwerking (op hoofdlijnen)

- Beoogd resultaat
- Overlegstructuur en inzet mensen en middelen
- Communicatie en participatie
- Escalatie
- Onvoorziene omstandigheden
- Looptijd
- Etc.

Resultaat: Samenwerkings Overeenkomst (SOK)

Scope: hele gemeente, 3-5jr voor realisatie

- Benoemen partijen en belangen per partij
 - Liander: Toekomst-vast net, efficiënt en effectief asset management, voldoen aan de vraag etc. ;
 - Gemeente: Duurzaamheidsopgave, Energietransitie, Functionele en effectief Ruimtelijk beheer, Vertegenwoordiging inwoners etc. etc.
- Benoemen argumenten om sommige belangen gezamenlijk te maken
 - Omschrijven **gezamenlijk belang en individuele verantwoordelijkheid**
 - Omschrijven **hoe samenwerking het verschil kan maken**
- **Uitwerking van de samenwerking:**
 - Uitwerking van het gezamenlijk belang in te realiseren resultaten (evt. met bijlagen zoals kaarten,
 - Gezamenlijk team om het gezamenlijke belang en resultaten te verwezenlijken; inzet van mensen en middelen
 - Afspraken over het proces en de planning;
 - Afspraken over te betrekken andere afdelingen bij gemeente, Liander, anderen;
 - Afspraken over in te zetten informatie;
 - Afspraken over communicatie;
 - Afspraken over een stuurgroep indien gewenst
- **Uitwerking van risico en kansen, beperkingen, onbekendheden** en hoe daar mee om wordt gegaan
- Afspraken over Escalatie, onvoorzien, looptijd en beëindiging van de samenwerking

Aandachtspunt bij dit proces
Hoe en wie mag vaststellen cq ondertekenen ?

Nader overeenkomst (NOK)

Scope: hele gemeente, aansluitend op SOK, 3-5 jaar voor realisatie

Praktische kaders

- Locatiebepaling
- Vormgeving en inpassing
- Communicatie
- Participatie

Proces

- Mandaten
- Processen en kaders
- Vergunningen / ontheffingen

Overige punten

- Bijvoorbeeld andere (graaf)werkzaamheden
- ...

Bijlagen (optioneel)

- GIS-analyse
- Indeling van de gemeente in buurten
- Overzicht huidige kabels en leidingen
- Etc.

Resultaat: Nadere Overeenkomst (NOK) (hele gemeente)

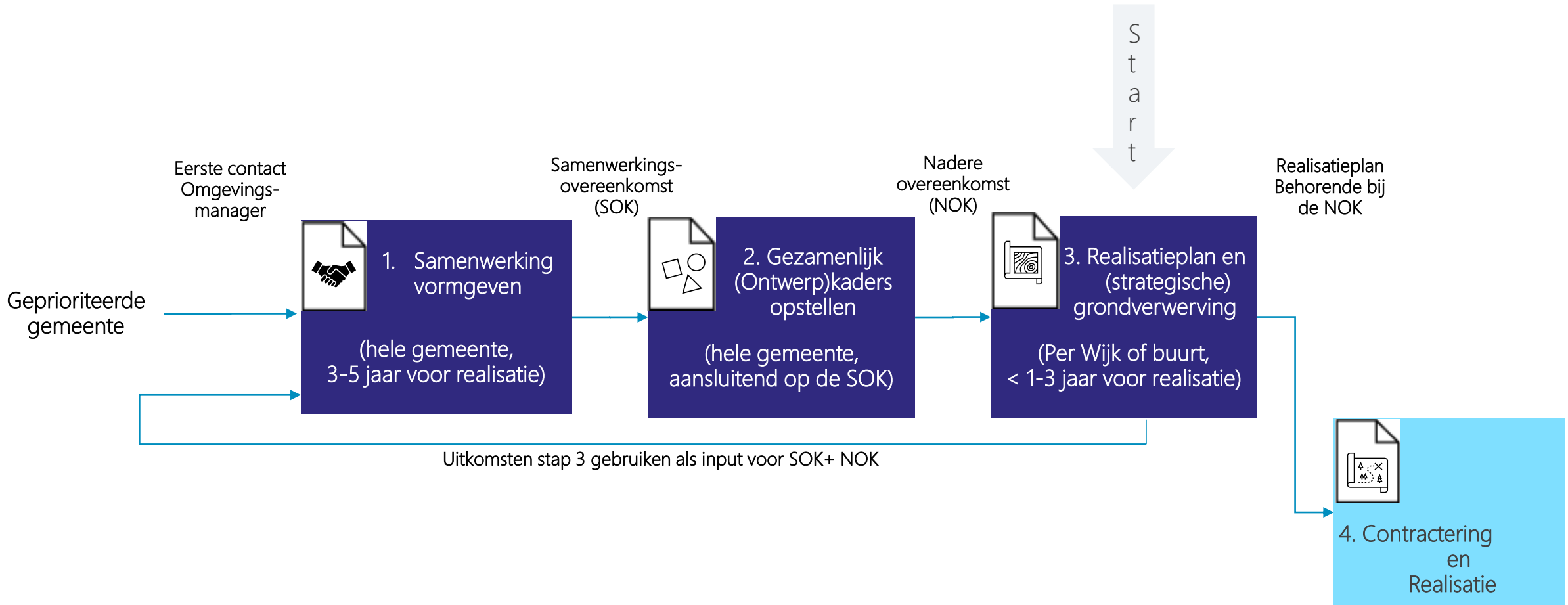
Scope: hele gemeente, aansluitend op SOK, 3-5 jaar voor realisatie

- Benoemen partijen (Meestal: Liander, Gemeente)
- Overwegingen:
 - Kapstok Samenwerkingsovereenkomst
 - Herhalen gezamenlijke doelen (bullet lijst) en gezamenlijke proces
- **Toelichting op het proces en resultaat**
 - Toelichting op het proces en welk resultaat is behaald; resultaat zelf in de bijlagen;
 - Toegepaste informatie (inclusief versies) incl. wijze van verwerking;
 - Af te leiden resultaat (zoals de 'netvisie' incl. de behaalde nauwkeurigheid);
 - Doorlopen goedkeuringsproces op het resultaat.
 - Indien gewenst Toelichting op niet behaalde resultaten en redenen waarom;
 - Toelichting op het vervolgproces (uitwerking naar realisatieplannen (W)RPs en de rollen van Liander en gemeente daarbij
- **Uitwerking van het beoogde resultaat:**
 - Afspraken wat het toekomstvast net is
 - Afspraken over de verschijningsvorm van de MSRs (principes zoals kleur, vorm)
 - Afspraken over de inpassing in de omgeving (veiligheid, esthetica, bereikbaarheid, afscherming met groen etc.)
 - Afspraken over het proces om deze inpassing te realiseren (zoals vergunningen, wie voert het uit en wie levert wat en wanneer)
 - Afspraken over het participatieniveau bij de nadere inpassing (inclusief wie, wat, wanneer)
 - Afspraken over de inzet van publieke grond en moment van overdracht (zo mogelijk incl. afspraken over de prijs en afhandeling bijkomende kosten)
 - Afspraken over de inzet van gemeentelijk budget bij de realisatie en momenten van betaling (indien van toepassing)
- Uitwerking van risico, kansen en beheersing
- Afspraken over Escalatie, onvoorzien etc.

Samenvattend

Tot slot

Afsluiting en vervolg

- Zijn er vragen?
- Zien jullie dit proces zitten?

- Acties:
 - Willen jullie gaan nadenken wie er vanuit de gemeente betrokken moet worden?
 - Volgende gesprek plannen
 - Ter voorbereiding sturen we een concept-SOK toe

- Contactgegevens:

Tim Hoekzema

Omgevingsmanager | Ruimtelijke Inpassing | Klant & Ontwerp

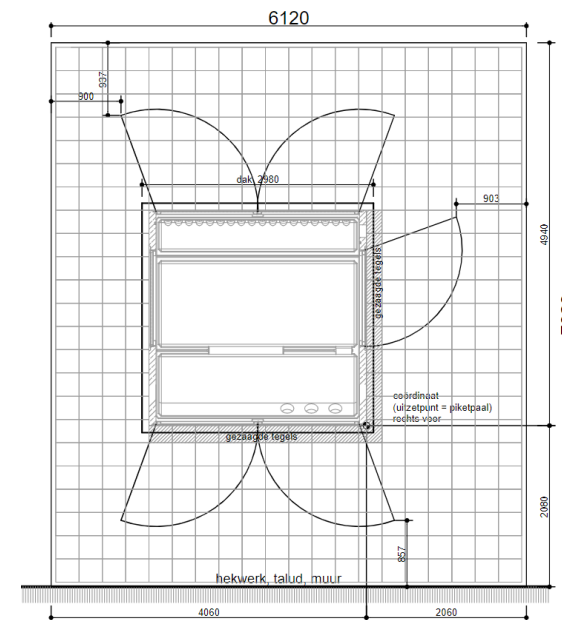
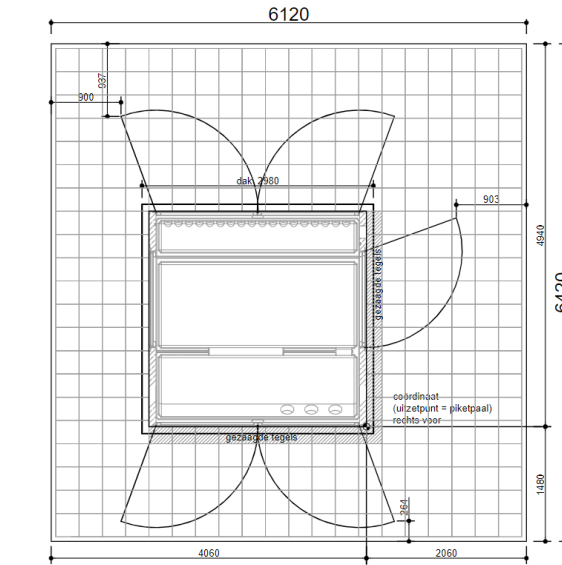
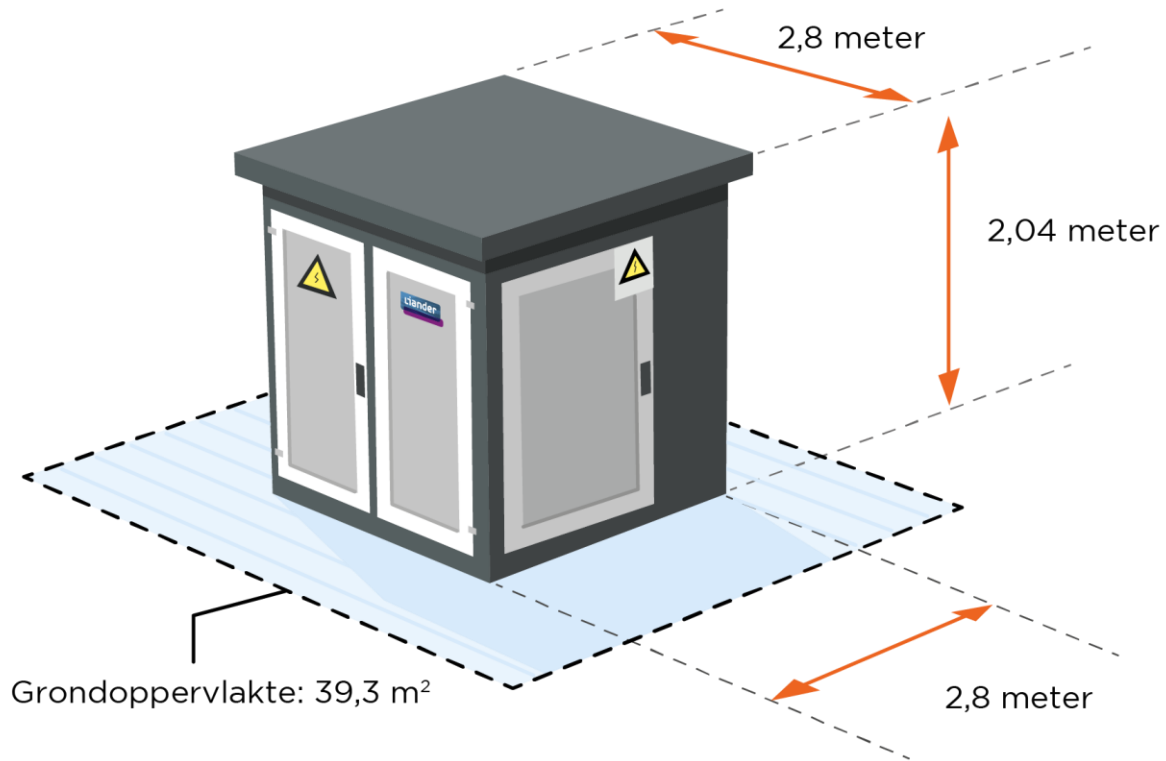
T 06 – 15 28 45 97

E Tim.Hoekzema@alliander.com

BIJLAGEN

Hoe ziet een middenspanningsruimte (MSR) eruit?

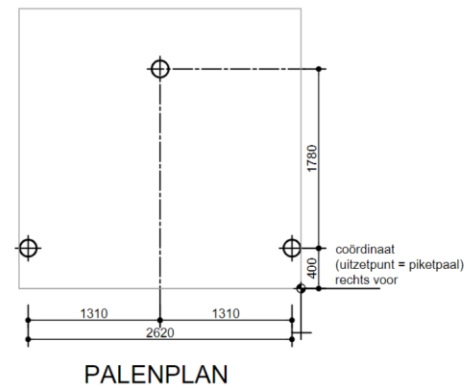
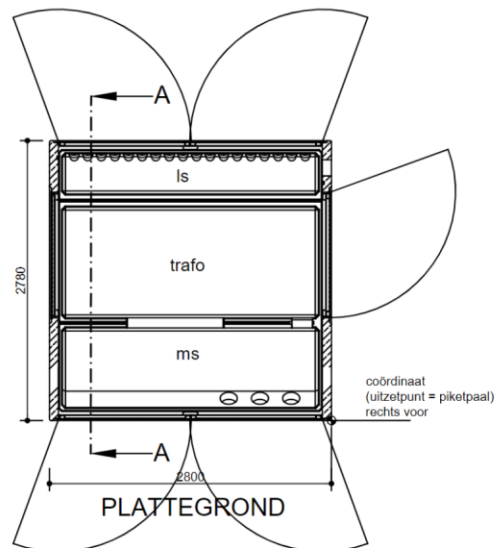
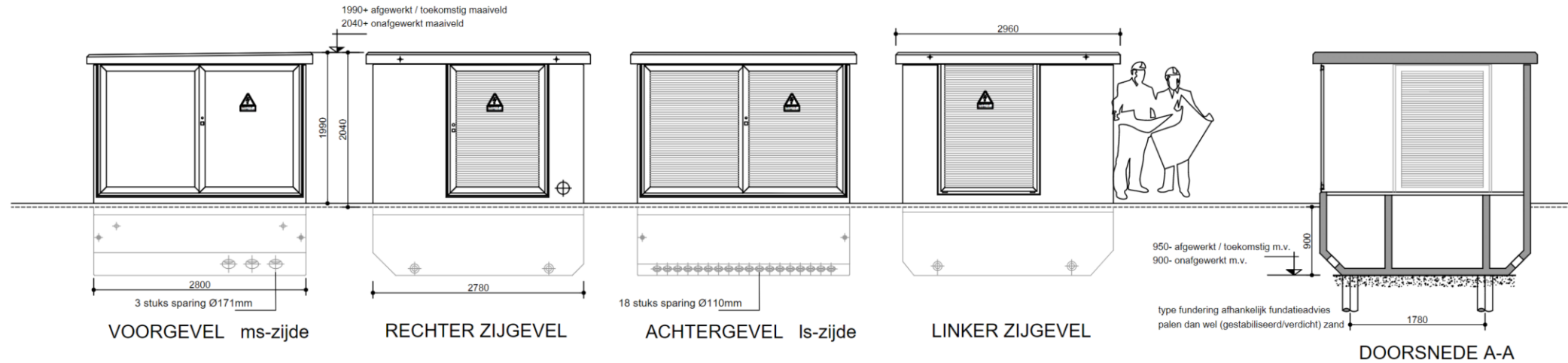
Regio West

BENODIGD GRONDOPPERVLAK
• STANDAARD 39,3 m²
• BIJ OPSTAKEL AAN VOORZIJDE 42,9 m²

Hoe ziet een middenspanningsruimte (MSR) eruit?

Regio West

Proces voor het zoeken naar een locatie

Scope: een buurt, 3 - 1 jaar voor realisatie, resultaat in het buurtrealisatieplan

1. Liander komt na analyse met zoekcirkels
2. Gemeente zoekt met Liander (binnen de zoekcirkels) naar voorkeurslocaties
3. Liander gaat intern met de voorkeurslocaties aan de slag om een aantal checks te doen of deze passend zijn.
4. Liander komt terug bij de gemeente met een principelocatie
5. Participatie op principelocaties (over inpassing) en informeren bewoners (afstemming of dit Liander of gemeente is)
6. Liander maakt met gemeente een buurtrealisatieplan
7. Liander koopt grond aan of gaat een zakelijk recht aan.
8. Liander start met de (voorbereiding) van de werkzaamheden

Voor de MSR hebben we diverse eisen waar de omgeving en inpassing aan moet voldoen. Hierover informeren we de gemeente. Het gaat om eisen over:

- Herkenbaarheid
- Locatie
- Bodemonderzoek
- Bereikbaarheid
- Omheiningen
- Obstakelvrije zones
- Grondverwerving
- Terreinverharding
- Elektromagnetische velden en EMC

